

Märkmeid Krasnodari arhiivist ja sealsetest eestlasi käsitlevatest säilikutest

Leeni Langebraun

Krasnodari krai Riiklik arhiiv

Государственный архив Краснодарского края (ГАКК)

Info arhiivi kohta: <http://kubgosarhiv.ru/>

Eestlased jõudsid Kubani oblastisse, mille keskuseks oli Jekaterinodar (nüüd Krasnodar), 1870. aastatel. Peale Kaukaasia sõja (1817–1864) lõppu ja suure osa Kaukaasias elanud rahvaste lahkumist Türgisse olid vabanenud maad Kaukaasia asevalitseja (*наместник Кавказа*) käsutuses, kes tegeles maade taasasustamisega. Ajavahemikus 06.12.1862–23.07.1881 oli asevalitsejaks tsaari vend suurvürst Mihhail Nikolajevitš, kelle poole eestlased oma palvekirjadega pöördusid. Dokumentidest võib välja lugeda, et 1872. aasta ringsõidul suurvürst puutus kokku väljarännanud eestlastega, kes tõenäoliselt kurtsid talle maa- ja veepuuduse üle ja ta lubas neile maad Kubani oblasti mägipiirkonnas Batapalšinski ringkonnas, kuhu eraldatigi 1873. aastal maad. Sellel eraldatud maal tekkisid Eesti-Maruhha ja Hussõ-Kardoniku (Soriküla) eesti asundused.

Krasnodari arhiivis säilitatakse mitmesuguseid eestlastega seotud dokumente, mille hulgas on dokumendid seoses Kubanimaal eestlastele riigimaade eraldamisega Maruhha ja Soriküla asunduste jaoks, hiljem nende külade eestlaste palvekirjad nende ümberasumiseks, kuna maad ei osutunud põlluharimiseks sobivaks. Samuti dokumendid eestlaste poolt Kubanimaale rajatud Livoonia eesti asunduse maa väljaostuks. Kubani eesti asunduste dokumendid nõukogude perioodist, mida seal tõenäoliselt leida võib, on veel avastamata. 2013. aastal sattusid arhiivi ka mõned Jekaterinodari–Novorossiiski luteri koguduse meetrikaraamatud, millest mitmed olid juulis 2013 veel kirjeldamisel ja restaureerimisel. Küllastasin Krasnodari arhiivi 13.–24. juulil 2013.

Arhiivi kasutamine ja koopiate tellimine

Arhiivi fondiloend ja kasutatavamate fondide nimistud on leitavad arhiivi veebis:

<http://kubgosarhiv.ru/fonds/putevod.php>

Arhiivi uurimissaal töötab 4 päeva nädalas, emaspävast neljapäevani. Nimistud tuleb tellida ja need saab kätte samal päeval. Säilikute ettetellimise aeg on: kuni 1917. aasta säilikutel 3 tööpäeva; säilikutel alates 1917. aastast 2 tööpäeva, mikrofilmidel 3 tööpäeva.

Korraga antakse välja kuni 10 nimistut, 5 kuni 1917. aasta säilikut ja 10 hilisema aja säilikut. Aja-lehti ja akte Vene impeeriumi seaduste kogust antakse direktori loal korraga kätte 1-2 eksemplari üle päeva.

Krasnodari arhiivis ei ole tasulist kopeerimise teenust. Arhiiv valmistab arhiivipäringu peale koopiaid, kuid lubatud on kopeerida vaid 5-10% säilikut. Selle arhiivipäringu teenus on tasuta ja sellele peaks tulema vastus ühe nädala jooksul, tegelikult võtab see vahel kuid.

Arhiivi poole saab pöörduda veebi kaudu <http://kubgosarhiv.ru/obraschenia/new.php>

UURITUD FONDIDE KIRJELDUSED (NUMBRILISES JÄRJEKORRAS)

Rohelisega on tähistatud need säilikud, kus leidus materjale eestlaste kohta.

Fond 574

Фонд № 574: Межевая комиссия Черноморского казачьего войска. Кубанская областная чертежная [межевая комиссия] Кубанского казачьего войска, г. Екатеринодар.

Piirdatumid: 1847–1920, säilikute arv: 5745.

Fondi 574 nimistu 1:

Säiliku nr. Дело №	Säiliku pealkiri Заголовок дела	Piirdatumid Крайние даты	Lehti Листов	Üldised märkused Общие заметки
1029	О поселении эстонских семейств Евангелическо-Лютеранского вероисповедания, на свободной казенной земле „Сухая Казьма“, между селениями: Успенским и Армавирским	04.08.1875– 02.06.1883	18	Ümberkirjutused tehtud lk 1, 2, 4, 4p, 5, 6, 6p, 7, 7p, 8 Lk 4-5 on olemas ka koopiad
1408	О командировании старшего помощника землемера Похитонова в Баталпашинский уезд, для приведения в известность местности предположенной под поселения переселенцев крестьян-эстонцев из села Казинки Ставропольской губернии между р. Марухой и р. Кефаром и греков из урочища Ногута Пятигорского уезда в нагорной полосе по р. Хасаут	18.04.1873– 14.10.1876	54	Ümberkirjutused lk 49, 49p, 51, 51p, 52 Lk 3, 3p, 20, 48 on olemas koopiad Leheküljed 22–35 (koos pööretega) sisaldavad Maruhha ja Soriküla asutanud eestlaste perekirju, millest on koopiad olemas, kuid koopiate tellimise piirangute tõttu on hetkel veel puudu koopiad lk 23p, 29, 29p, 32, 32p, 33
1410	О доставлении в Кубанское Областное Правление сведений о числе душ, состоящих в Эстонском Марухском поселении	08.07.1874 – 03.02.1875	3	Ümberkirjutus tehtud lk 2
2501	О наделении земельными участками жителей аула Каменомостного и поселков Марухо-Эстонскаго [---] Баталпашинского уезда	03.09.1883 – 04.05.1900	?81	Ümberkirjutused tehtud lk 6, 6p, 15, 15p, 75,

Fond 801

Фонд № 801: Коллекция документов церкви Кубани.

Piirdatumid:1832–1929, säilikute arv: 411.

Nendesse meetrikatesse on kirja pandud sündmused vastavalt sellele, kuidas pastor külastas luterlaste asundusi; eesti ja saksa asunduste sündmused on kirja pandud vaheldumisi. Kirjed on venekeelsed. Sündmuses käsitletava isiku nimi (või laulatuse puhul nimed) on meetrikas reeglina kirjas nii kirillitsas kui ka ladina tähestikus; teised nimed harilikult ainult kirillitsas.

Fondi 801 nimistu 3:

Säiliku nr. Дело №	Säiliku pealkiri Заголовок дела	Piirdatumid Крайние даты	Lehti Листов	Üldised märkused Общие заметки
1	Список рожденных и крещенных Евангелическо-Лютеранского Екатеринодарско-Новороссийского прихода (приходный экземпляр)	18.01.1890 – 26.12.1905	44	Tellitud, kuid uurimissaali välja ei toodud, kuna säilik oli restaureerimisel.

Säiliku nr. Дело №	Säiliku pealkiri Заголовок дела	Piiridaatumid Крайние даты	Lehti Листов	Üldised märkused Общие заметки
5	Список рожденных и крещенных Евангелическо-Лютеранского Екатеринодарско-Новороссийского прихода (приходный экземпляр)	19.08.1902 – 26.11.1907	48	Tellitud, kuid uurimissaali välja ei toodud, kuna säilik oli restaureerimisel.
8	Список сочетавшихся браком Евангелическо-Лютеранского Екатеринодарско-Новороссийского прихода (консисторский экземпляр)	02.01.1905 – 19.12.1905	4	Eestlaste kohta infot selles ei ole.
9	Список рожденных и крещенных Евангелическо-Лютеранского Екатеринодарско-Новороссийского прихода (приходный экземпляр)	24.09.1906 – 14.10.1907	12	Säilik on kirjeldatud peale saabumist 11.04.2013. Väljakirjutised käesolevas failis edaspidi.

OSALISED VÄLJAKIRJUTISED SÄILIKUTEST

Fondi 801 nimistu 3

Säiliku nr Дело №	Säiliku pealkiri Заголовок дела	Piiridaatumid Крайние даты	Lehti Листов	Üldised märkused Общие заметки
9	Список рожденных и крещенных Евангелическо-Лютеранского Екатеринодарско-Новороссийского прихода (приходный экземпляр) / Jekaterinodari–Novorossiiski luteri koguduse sünnimeetrika	24.09.1906–14.10.1907	12	Pastor A. Schultz

Sünnikoht Место рождения	Lk-d, kus on eestlaste nimesid Стр.	Nimed ja märkused Заметки
Eesti Aiake:	1	1 Johannes Tobias, sündinud 24.09.1906, vanemad: Gustav Tobias ja Anna s. Juudas; ristivanemad Johannes Raismann, Gustav Asman, Grigori Sild, Anna Roosa ja Maria Ouman
		2 Eduard Osvald Tobias, sündinud 24.09.1906, samade vanemate laps vt. nr. 1.
Sulevi:	10	108 Olga Heinmann (sündinud 26.10.1906, ristitud 12.08.1907, vanemad: Gustav [Гейнманъ] ja Elisabeth; ristivanemad: Anna Juhkum, Julia Heinman, Ludvik Juhkum
		109 Marie Hendrik, vanemad Tõnis ja Juuli s. ?Albius
		110 ? Watmann, vanemad Alfred ja Adele s. Ke[?n või r]ja
		111 Elfride Tennasilm, vanemad Jüri ja Liisa
	10 об	112 Alfred Juhkum, vanemad Piaru ja Anna
		113 Liisu Norberg, vanemad Tõnis ja Miili
	114 Liina Heilmann, vanemad Tõnu ja Juuli s. Jürna	